

መርህ

ጥቅምቲ 2014

5ይ ዓመት ሕታም ቁ.12

**ብሓልዮት ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን
ሰው-ራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ /ሰደግኤ/ ዝኣሎ ዕላዊ ልሳን**

መርህ

ብባህርን ምስልን ንክልተ፡ ኣብ ሓደ ኣገዳሲ ኩነት ዝጣመሩ ተርእዮታት ብማዕረ ዝውክል፡ ማንታ ትርጉም ዘለዎ ኣምር ወይ ቃልዮ።

ካብ ድቅድቕ ጸላም፣ ካብ ዓሚቕ ባዓቲ ወይውን ካብ መሪር መግዛእታዊ ኣርዑት ሓራ ንምውጻእ ዘገልግል፡ መዋጽኦ ወይውን ባብ ራህዋ ክህሉ ግድንዮ። እዚ ባብዚ ካብ ጭንቅን ሕሰምን ዘናግፍ መስተርህ ናይቲ ኣደራሶ ብምዃን፡ እቲ ባብ መርህዮ።

ናብቲ ክትበጽሖ እትብህጎ መስተርህ-ባብ፣ ጫፍ ዓወት ንምብጻሕ፡ ንጊዚያዊ ግድላት ካብ እምኒ-ዓረ ብዝተረረ ጸንዓት፣ ውፋይነትን ቅሩብነትን ምብልሓት ዝሓትትዮ። ምንጪ ናይዚ ተኣምራታዊ ሓይሊ፡ ብንጽር ራእይን እስትራቴጂን ዝግራሕ ቅነሶ መስመር ምዕታር ድማ የድሊ። እዚ ቅነሶ መስመርዚ መንገዲ ዓወትዮ። ነዚ መንገዲ ዓወት ዝቕልስ ክኣ መርህዮ።

መርህ ዕላዊት ልሳን ሰው-ራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ-(ሰደግኤ) ኮይና፡ ከም ውድብ ንዝተበገስናሉ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ቃልስና ንምዕዋት፡ ውድባዊ ፖለቲካዊ ኣማራጺታትና እትእምት፡ መንገዲ ሓቀኛ ዓወት ብምምራሕ፡ ብመንፈስን ተልእኾን ነቲ ዝተሰመዮሉ ዓሚቕ ትርጉምን ረዚን ዕላማን ብብቕዓት ንምፍጻም፡ ኣብ መስርዕ ጸረ-ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ኣብ ዝካየድ ህዝባዊ መኸተ፡ ናይ ቃልሲ ግቡኣ ንክተበርክት ዝተሰለፈት፡ ዳግም መርህ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ዕላማታትና ኮይና ከተገልግል፡ ቃለ-መሓላ ዝኣተወት ልሳንናዮ።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን
ሰው-ራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ ሰደግኤ

Website: - www.merho.net

E-mail:- webmaster@merho.net or admin@merho.net

ቶሎከዝቶ

↪ ርእሰ-ግንቀጽ

ብቃልን ተግባርን ዝሰመረ ሓባራዊ ዕዮ.....2

↪ ብዙ-ሕነታዊ ክውንነት ህዝብታትና ምኽባር፣ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታን ንምግታእ፣
ብቐዳምነት ዝሰራሕ ናይ ቃልሲ መርህ!3

↪ “ብዕራይ ናብ ዘበለ የብል.....!!” ቅኑዕ መድረኻዊ ጭርሖ7

ርእሰ-ግንቀጽ

ብቃልን ተግባርን ዝሰመረ ሓባራዊ ዕዮ

365 ንጹሃት ዜጋታትና ኣብ ደሴት ላምጥዱዛ፡ ብማዕዶ ብርሃን እናማዕደዉ፡ ብቅጽበት ብዘሰቅቕ ኣገባብ ብጅምላ ዝሃለቑሉ ናይ 03 ጥቅምቲ 2013 ጸሊም ታሪኽ፡ ዝኸሪ ቀዳማይ ዓመት እንዝክረሉ እዋን እዩ። እዚ ተረኽቦዚ፡ “ጸሊም ናይ ንብዓት መዓልቲ ዓለምና” ዝተሰመዩ፡ ካብ ድርኩኹት ነቲ ፍጻመ ዘተኣናገደት ላምጥዱዛ ጀሚሩ ብዓባያ ሃገረ ጣሊያን ን3 መዓልታት፡ መዓልቲ ሓዘን ዝኣወጃሉ፡ ንዓለምና ዘንቀጥቀጠ ህልቂት እዩ። ንኣውሮጳዊ ሕብረት፡ ህልቂት ስደተኛታት ንምግታእ ግቡኣቱ ክገብር ናብ ውሳኔ ዝደረኸ እዩ። ኣፍሪቃዊ ሕብረት መዓልቲ ሓዘን ብምእዋጅ፡ ሓዘኑ ዝገለጸሉ ኣጋጣሚ እዩ። ንኤርትራ ሃገርና ዝመርሖ ዘሎ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ሀግደፍ ድማ፡ ንሞትን ህልቂትን ዜጋታቱ “ኣፍሪቃውያን ዘይሕጋውያን ስደተኛታት” ብዝብል ጸደፍ ዝኾነ ርእሰኻ ዘድንን ኣገባብ ገለጸ። እዚውን ከይኣክል፡ ግዳያት ንቡር ቀብርን ሓዘንን ከይረኽቡ ተኸልኪሎም፡ ኣብ ጋህሲታት ሲሲሊ ብግዚያውነት ኣስከራም ክግርፍ ዝተፈርደሉ ዕለትዮ። መራሕቲ ዓበይቲ መንግስታትን ሃይማኖታትን “ሕሰም ኣይትርከቡ” ብምባል ኣብ ጎረ መላእ ህዝብታት ኤርትራ ኮይኖም ሓዘኖም ገሊጸምዮም። ብኣንጻሩ ፋሽስታዊ ስርዓት ሀግደፍ ኣብ ልዕሊ ግዳያት ላምጥዱዛ ክሕደት ምፍጻሙ ከይኣክል፡ ራሳታቶም ሓመድ-ደብ ከይለበሱ፡ ብፊላስቲሻላትን ንይላን ነቲ ኤርትራዊ ቃንዛ ክኸውሎ ምፍታኑ፡ ኣብ መላእ ስድራ-ቤታት ግዳያት፣ ህዝብታት ኤርትራን ሓይልታት ተቓውሞን መሪር ቁጠዕ ፈጠሩዮ። ንግዳያት ህልቂት ላምጥዱዛ ንምድባስ፡ ኪኑኡ ከኣ ንተመሳሳሊ ተርእዮታት ንምግታእ፡ ኣብ ልዕሊ መቓብር ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ደሞክራሲያዊት ኤርትራ ንምምስራት ብሕራን መብጽዓ ዝተኣተዉሉ ዕለትዮ ኔሩ።

ሎሚ ድሕሪ ሓደ ዓመት፡ ምስ ሕልናና ሞጉትና መብጽዓና ክንዝክር እንክሎና፡ ኣብ ማሕላና ምህላውና ክንፍትሽ፡ ኣበይ ነርና እንታይ ንርና? እንታይኻ ይተርፈና ኣሎ? ክንብል ግድንዮ።

ካልእ ገዲፍና ድሕሪ ዘሰቅቕ ፍጻመ ላምጥዱዛ፡ ኣሰሮም ሲዒቦም ናብ ስደት ዝወሓዙ ዜጋታትና ንርእ። ከም ኣገላልጻ ኣህጉራዊ ትካል ስደተኛታት ኣይ.ኢ.ኤም. (IOM) ኣብ ውሽጢ ሸሞንተ ወርሒ፡ ናብ ጣልያን ካብ ዝኣተዉ 75 ሺሕ ስደተኛታት ልዕሊ ¼ ኤርትራውያን ምኻናም፡ ንጸብጻብ ሚኒስትሪ ጉዳያት ጣልያን መሰረት ጌሩ ዝዘርግሖ ሓበሬታ ኣሎ። ብመሰረት እቲ ሓበሬታ ኤርትራውያን ስደተኛታት ብኣሃዝ 28,557 ኣብ ቀዳማይ ተርታ ብዝሒ ስደተኛታት ተሰሪዖም ኣለዉ። ካብኻ ብኣሃዝ ዝተሰነዩ ቁጽሪ ኤርትራውያን ወጻኢ፡ ኣብ ገማግም ባሕርታት ሊብያን ጣልያንን ክንዲ ላምጥዱዛ ስሕበት ዘይረኽቡ፡ ግን ድማ ብዙሓት ብብእዋኑ ዝሃለቑን ራሳታቶም ኣብ ባሕሪ ዘንሳፈፈን ፍጻሚታት ምንባሮም ማዕከናት ዜና ክጽብጽባ ሓግዮን ኣለዎን።

ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ሀግደፍ ንሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ዝተሳጥሑሉ፡ ናይዚ ሓደጋዚ መግለጺታት ብጻዕቂ ተርእዮታት እናተሰነዩ፡ ኢድና ጠውዮ ክብርታትና ዝቕንጠጠሉ እዋንዮ። ከበድ ዋጋ ዝኸፈልናሉ ነጻነት፡ ብተናጸል ከም ዜጋታት ብእኩብ ድማ፡ ከም ህዝቢ ሃገራዊ ክብርታትና ተባሕጉን፡ ንውርደትን ሓሳረ-መክራን ዝተሳጠሩናሉ እዋን ምኻኑ ልዕሊዚ ኣብነት የሎን። ሃገራውነት ማለት ብልኡላዊ ስልጣን ህዝብታታዮ ዝግለጽ። ሃገራውነት ማለት ብብሉጽ ክብርታት ዜጋታትዮ ዝግለጽ። ንህዝብታታ ዘይትኸውን ሃገር፡ ንዜጋታታ ዘይተኸብር ሃገር፡ ኣብ ቅድሚ ኣህጉራዊ ማሕበረ-ሰብ ብኣወንታዊ ተራ ዘይኮነስ፡ ሕልናኻ ብዝሰብር ሳንታት እትልለይ ሃገር፡ መነዮቲና ክትኸውን ዘይሕሰብዮ። ብርግጽ ናይዚ ኩሉ ሕሰም ብሕታዊ ተሓታቲኡ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ሀግደፍ እዩ።

ነዚ ኩነትዚ ኣብ ምዕጻፍ፡ እቶም ሕድሪ ሰማእታት ኤርትራ ዝተቐበልና፡ ሰብ መብጽዓን ቃል ኪዳንንኻ እንታይ ንርና? ክንምልሶ ዝግባእ መድረኻዊ ግድልዮ። ሎሚ ኣብ ዜሮ ሰዓት ዝበጸሕናሉ፡ ኣብ ብልሒ-መላጸ ደው ዝበልናሉ ወቕቲ ኢና ዘሎና። ድሕነት ህዝብን ሃገርን ከኸውሕስ ኣብ ኣጋ ቅብጸታዊ ሰዓት፡ ቅጽበታዊ ምላሽ ክንህብ እንሕተተሉ ዘሎና መድረኽ ኢና ንርከብ ዘሎና። ነዚ መድኻዊ ጠለብዚ ንምምላሽ ከኣ፡ ብልምዲ ንዝወረሰናዮ፡ መመሊሲና ዝፈተንናዮ፡ ተሓጺብካ ጭቃ ዝኾንናሉን ናይ ፍሽለት ተሞክሮና ብዘዩዳግም እንእርመሎ፡ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ዝጠልቦ ኩሉ-መዳያዊ ነጥብ-መቐይሮ እነረጋግጹ እዋንዮ። ድሕነት ህዝብን ሃገርን፡ ብቃልን ተግባርን ስሙር ናይ ድሕነት ሓይሊ ምህናጽ ይጠልብ። ስሙር ናይ ድሕነት ሓይሊ ከኣ፡ ሓባራዊ ዕዮ የነጽር። እዚ መሰረታዊ ቅድመ-ኩነትዚ ከኣ፡ ካብ ሓባራዊ ኣረኣኢያ ወጻኢ ክፍጠር ኣይከኣልንዮ። ነዚ ታሪኽ ዘሰከመና ሓላፍነት ንምፍጻም፡ ቃል ንእቶ። ንምትግባሩ ከኣ ድልውነትና ነረጋግጽ።

**ብዙሕነታዊ ክውንነት ህዝብታትና ምክባር፡
ሓደጋ ብርሰትን ምብትታን ንምግታእ፡
ብቐዳምነት ዝስራዕ ናይ ቃልሲ መርህ!**

ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ ካብ እዋን ናብ እዋን ብሩህ መጻኢ ተስፋታቶም እናሃገገ፡ ሕቶ ድሕነትን ቀጻልነቶምን ናብ ኣዝዩ ተኣፋፊ ኩነታት እናዓረገ ይኸይድ ምህላወ፡ ቀንድን ኣዝዩ ኣሻቓልን ኤርትራዊ ኣጀንዳ ካብ ዝኸውን ሓገዶቹ፡ ከም እምነት ውድብና፡ እዚ ቅድሚ 10 ዓመታት ብደረጃ ክልሱ-ሓሳባዊ መግለጺታቱ ርሑቕ ዝመስል ዝነበረ ምልክታት ናይቲ ሓደጋ፡ ሎሚ ናብ ዝተጨበጠን ብተግባር ዝግለጽን ሓደጋ ተሰጋጊሩሎ፡ እቲ ዝያዳ ዘሻቓል ድማ፡ እቲ ሓደጋ ልዕሊቲ ንምግታኡ ዝግበር ጸዕርታት ዝበሉ፤ ካብ ቁጽጽር ወጻኢ ናይ ምዃን ዕድላቱ እናሰፍሐ፡ ንህልውናን ቀጻልነትን ህዝብን ሃገርን ብግልጺ ንምህዳድ ናብ ዘኸለሎ ብርኪ ይሰጋገር ምህላወቹ፡ ብርግጽ ከኣ፡ እዚ ሓደጋዚ፡ ብትሕዝቶን ዓይነትን እናገዘፈ ሳዕቤናቱ ድማ እናዓሞቐ ይኸይድ ምህላወ፡ ብዙሓት መረዳኢታታት ምቕራብ ይክኣልዮ።

ኣብዚ ቀረባ እዋንዚ፡ ወግዓዊ ዝኾኑ ኣህጉራዊ ጸብጻባት ከም ዝእምትዎ፡ ብቐጻሊ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ክሳብ ኣርባዕተ ሽሕ ዝበጽሑ ኤርትራውያን ስደተኛታት፡ ዶብ ብምስጋር ናብ ኢትዮጵያን ሱዳንን ከም ዝኣትዉ ኣረጋገጸምዮም። እዞም ናብ ጎረባብቲ ሃገራት ብግዚያውነት ዝዕቀቡ ስደተኛታት፡ ናብ ዳግማይ ስደት ኣርሒቆም ዝሹ ምዃናም ድማ ዝሓለፈ ተሞክሮና መረጋገጹ። ናብ ኣውሮጳ ካብ ዝኣትዉ ብኣማኢት ኣሸሓት ዝቐጸሩ ስደተኛታት፡ ካብ ሰርያውያን ብምቕጻል፡ ኤርትራውያን ዝበዝሑ ምዃናም ዝተዘርገሐ ወግዓዊ መግለጺ ኣሎ። ካብ ሃገራት ኣፍሪቃ ብድምር ናብ ኣውሮጳ ንምስጋር ብባሕሪ ካብ ዝጓዙ ስደተኛታት ድማ፡ ኤርትራውያን መዳርግቲ ከም ዘይብሎም ብቐጻሊ ማዕከናት ዜና ዝግለጽ ሓቂዮ፡ ካብ ውሽጢ ደህንነት ድማ፡ ኣብ ገማግም ባሕርታት ማልታን ሊብያን መዓልታዊ ኣስከሬን ስደተኛታት ብማዕበል እናተገፍዐ ኣብ ባሕሪ ከም ዘንሳፍፍ፡ ናይ ዓይኒ መሰኻኸር ዝህብዎ መረዳኢታታት ብጸዕቂዮ። ነዚ ኣጠቓላሊ ስእሊ ስደተኛታት ከም መበገሲ ብምውሳድ፡ ቁጽሪ ኤርትራውያን ስደተኛታት ምስ ብዝሒ ህዝቢ ኤርትራ ብምንጽጻር ብሓደ ሸነኽ፡ ዓይነታዊ ሓይሊ ሰብ ናይዚ ንስደት ዝውሕዝ ዘሎ መንእሰይ ወለዶ ምዃኑ ድማ ቦቲ ካልእ ሸነኽ፡ ኣብ ጸብጻብ ብምእታው ክረኣ እንተኾይኑ፡ ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ዝፍጠር ዘሎ ባደነት ኣመና ዝገፍፍ። ሃገራት ብግልጺ ዝተጋህደ ጭቡጥ ሓደጋ ናይዚ መድረኽዚ፡ እዚ ኣብ ልዕሊ-ባይታ ዝንበብ ዘሎ ብኣሃዛዊ መረዳኢታ ዝተሰነዩ ብርሰት ህዝብን ሃገርን ጥራይ ግን ኣይኮነን።

እቲ ሓደጋ ከኖዚ ብኣሃዝ ዝግለጽ፡ ዓይነታዊ ባህሪውን ኣለዎ። ኣብ መስርሕ ጽንኩር ነጻነታዊ ተጋድሎና፡ ብመሪር ዋጋ መስዋእትን ስንክልናን ዝተጠረየ ኤርትራዊ ሃገራውነት፣ ማሕበራዊ ክብርታት፣ መንፈሳዊ ጸጋታት፣ ወረጃ ስራት ባህልን መንነትን ህዝብታትና ብመስርሕ እናተባሕገጉዮም። ሳዕቤን ናይዚ ከኣ ህዝብታት ኤርትራ ከም ሓደ ስመር ማሕበራዊ ኣሃዳ፡ ንዘበናት ዓቂባም ዘጽንሑዎም መግለጺ መንነቶም ዝኾኑ ክብርታቶም እናህሰሰ፡ ቤተ-ሰባውን ማሕበራውን ምትእስሳርም ኣላሕሊሑ ንዓንዲ-ሕቕ ሃገራዊ ስኒትን ሓድነትን ህዝብታትና ዝገዳእ ባዕዲ/ንግ/ ባህልን ኣተሓሳስባን ክስዕርር ምቐሻ ዱኸዲ ፈጠሩሎ። ስለዝኾነ ከኣ፡ እዚ ሓደጋዚ፡ ከም ተርእዮ በዚ ዝግለጽ ዘሎ ባህሪ ክቀላቐል ምጅማሩ፡ ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ኣንጻላልዮ ዘሎ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ክሳብ ክንደየናይ ይዓመቕ ምህላወ ንምግማት ኣየጸግምንዮ። ስለዚ እምበኣር፡ ብሓጺር ኣገላልጺ ትማሊ ኣማዕዲና ዝራኣናዮ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ሎሚ ናብ ጋህዲ ተቐይሩሎ። ጽዑቕ መግለጺ ናይዚ ሓደጋዚ፡ “ሓውኻ ኣበይ ኣሎ?” ኣብ ትሕቲ ዝበል መድረኻዊ ሕቶ፡ ብኣርባዕተ ካቶሊካውያን ጳጳሳት ኤርትራ ዝተዘርገሐ ጽሑፍን ኣብ ውሽጡ ዝሰነዶ ህልው ምስሊ ኤርትራን መርኣዮ። እዚ መግለጺዚ ህያው ነጻብራቕ ህልው ኩነታት ኤርትራዮ። እዞም ኣርባዕተ ሃይማኖታውያን መራሕቲ፡ ኣብ ክርሲቲ ስርዓት እናሃለዉ ንመቐሕ ልኡምነት ብምስባር፡ ድምጺም ከቐልሑ ዝገበሮም ሚስጢር ታሪኻዊ ትብዓቶም፡ ህልው ኩነታት ሃገርናን ህዝብታታን ኣፍ-ኣውጺኡ፡ ብግብሪ ዝተሰነዩ ህጹጽ ታሪኻዊ ሓላፍነትና ክንጸወት ይጠልብና ምህላወ ዝደረኽ ጸውዒት ድሕነትዮ።

ብርግጽ ምንጫ ናይዚ ሓደጋዚ ዝኾነ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ ማዕራ-ማዕራቲ እናበረኸ ዝኸይድ ዘሎ ረጃቢታት ሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ኣብ ቀጻሊ መስርሕ ምንቁልቁል ኣትዮ ምህላወ ርኡይ ሓቂዮ። እዚ ስርዓትዚ ዳግም-ትንፋስ ዝሰኸዓሉ ዕድላት ጸንቂቕ ኣብ ዕጹው መንገዲ ይኣቱ ኣሎ። ብኣንጻሩ ሓይልታት ተቐውሞ፡ ብእኩብ ይኹን ብተናጻል ነዚ ሓደጋዚ ንምዕጻፍ ከካይድዎ ዝጸንሑን ዘለዉን ጸዕርታት ግቡእ ክብርን ሚዛንን ዝግብኡኻ እንተኾነ፡ ወቓዒ ሓይሊ ናብ ምዃን ዝተሰጋገረ ኣይኮነን። ብካልእ ሸነኽ ከኣ፡ እቶም በዚ ሓደጋዚ ቀጥታዊ ግዳያት ዝኾኑን ሰፍ-ዘይብል ዋጋ እናኸፈሉ ሓሳራ-መከርኣም ዝርእዩ ዘለዉ ውጹዓት ህዝብታትና ብሓፈሻ፡ መንእሰያት ኤርትራ ድማ ብፍላይ፡ ካብ ተግባራዊ-ተሞክሮኦም ብምብጋስ ኣብ ልዕሊ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ተቐውሞታቶም እናሓየለ ይመጽእ ምህላወ ኣብ ባይታ ዘሎ ህያው ሓቂዮ። ግን ድማ፡ ገና ኣብ ትሕቲ ስጡም ውደባ ኣይተጠርነፈን፤ ስለዝኾነውን፡ ሓይል ቅልጽሙ ኣብ ልዕሊ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ክዕርፍ ናብ ዘብቕዖ ደረጃ ኣይተሰጋገረን።

ቀንዲ ምክንያት ናይዚ መሰረታዊ ሕጻራትዚ እምበኣር፡ ሓይሊ ተቓውሞዩ ሙሉእ ብሙሉእ ሓላፍነት ክወስደሉ ዝግባእ፡፡ ምክንያቱ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ንዝፍጽሞም በደላትን ታሪኻዊ ድሕረ-ባይትኡን ብደቂቕ ብምግምጋም፡ ህዝቢ ንዝህቦ ግብረ-መልሲ እናተኸታተለ፡ ንዝተፈጠረ ናይ ቃልሲ ድልውነት ኣብ ጸብጻብ ብምእታው፡ ብቐፅ ኣመራርሓ ክህቦ ትጽቢት ዝግበረሉ፡ ብመስርሕ ከኣ፡ ህዝብታት ኤርትራ ኣብ ደሞክራሲያዊ ቃልሲ፡ ብገኝቅሓት ሰፊሕን ወሳንን ተሳትፍኦም ዘረጋግጹሉ ኩነት ክፈጥር ዝግብኦ ዝነበረ ሓይሊ ተቓውሞ ብምጥኑ፡፡ እንተኾነ ግን፡ ብብቕዓት ክፍጽም ኣይጸንሑን፤ ንተባራዕቲ ሕቶታት ህዝብታትና ኣብ ምልላይ፤ ብቐፅ ደሞክራሲያዊ ፍታሕ ኣብ ምቕራብ ኣብ ዙርያኡ ሓፋሽ ኣብ ምዕሳልን ኣይነፈሱን፡፡

በዚ መንጽር፡ ከም ኤርትራውያን ኣብ ቅድሚና ዘሎ ህልው ኩነታት ክንመዝን እንከለና፡ ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ኣንጻላልዩ ዘሎ ሓደጋ ንህልውናናን ቀጻልነትናን ብግልጺ ኣብ ዝህድደሉ ኩነት ንሰጋገር ኣሎና፤ ጠንቂ ናይዚ ሓደጋዚ ዝኾነ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ከኣ፡ ማዕረጉ ሓደጋ ናብ ውድቀት ገጹ ዮንቆልቁል ኣሎ፤ ብኣንጻር፡ መተካእታ ክኸውን ትጽቢት ዝተገብረሉ ሓይሊ ተቓውሞ ድማ፡ ካብ ታሪኻዊ ኣበርክቶኡ ለጠቕ ኢሉ፡ ንህሉው ሓደጋ ንምዕጻፍ ዘኸለሎ ዓቕምታት ገና ኣይወነንን፤ ህዝብታት ኤርትራ ብሓፈሻ መንእሲያት ኤርትራ ከኣ ብፍላይ፡ ናይ ቃልሲ ድልውነታቶም ኣረጋገጸም ከብቐዑ፡ ሰኣን ቅነዕ ራእይ ዘሰንቑም መሪሕ ደሞክራሲያዊ ውድብ ዓቕምታቶምን ጸዕርታቶምን ኣብ ዘይሰመረሉ ኩነታት ይርከቡ። ስለዚ ኣጠቓላሊ ኣተሃላልዋና፡ ኣብ ተሃዋሲ ዘይንቡር ኩነታት ምህላውና ርእሱ-ጉሉጽ ሓቂዩ፡፡

ስለዚ እምበኣር፡ ከም ህዝብን ሃገርን ውሑስ መጻእን ቀጻልነትን ንምርግጋጽ፡ እዚ ዘይንቡር ኩነትዚ ክቅየር ኣለዎ፡፡ ኣብዚ መሰረታዊ ሓቂዚ ኩሎም ፖለቲካዊ ሓይልታትን ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝኾኑ ህዝብታት ኤርትራን ሓባራዊ ዕግበት ክፈጥሩ ወሳኒ ኩነትዮ፡፡

ምእንተኾነ ሓቂዚ ክብሃል፡ ታሪኻዊ ድሕረ-ባይታ ናይዚ ሓደጋ እንታይዮ? ነቲ ሓደጋ ንምዕጻፍ ዘኸለል፡ ብኣረኣእያን ተግባርን ዝጠምር ሃገራዊ ዓቕሚ ንምህናጽ ዘገልግሉ ደሞክራሲያዊ መርሆታት እንታይዮም? ዝብሉ ሕቶታት ምልዓል ግቡእዮ ኢልና ንኣምን፡፡

እዚ ሎሚ ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ኣንጻላልዩ ዘሎ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን፡ ካብ ውልደት ናይዚ ገዛኢ ጉጅለዚ ዝጅምር እዩ፡፡ ኩሉ ከም ዝርድኦ፡ ህዝባዊ ሓይልታት ድሒሩ ህግ ካብ ተሓኤ ክፍለ እንከሎ፡ ከም መመሳመሲ ዝተጠቐሙሉ ምክንያት፡ ንጸረ-ደሞክራሲያዊ ባህሊ መሪሕነት ተሓኤ ብምብላጽ፡ ከም ፖለቲካዊ ሓይሊ ክሰርር ዝገበር ረጅሒ ምንባሩ ታሪኽ ዝምስክሮዮ፡፡ እዚ ካብ መሳርዕ ተሓኤ ነብሱ ኣግለሉ መተካእታ ዝኾነ ሓይሊ ግን፡ ብባህርን ተግባርን ካብቲ ዝኾነዮ ድሑር መስፍናዊ ባህሊ ተሓኤ ዝተፈለየ ኣይነበረን፡፡ መሪሕነት ተሓኤ “ሚዳ ኤርትራ ካብ ሓደ ውድብን መሪሕነትን ንላዕሊ ኣይጸውርንዮ” ብምባል ዘቃልሐ ግጉይ ጭርሖ፡ ከም ዘለዎ ዝወረሰን ልዕሊ መሪሕነት ተሓኤ ግብራውነቱ ንምርግጋጽ ዝተረባረበን ሓይሊዮ ጉጅለ ኢሳይያስ፡ ኣብ ውሽጢ፡ ህዝባዊ ሓይልታት/ህግ ንዝበሩ ደሞክራሲያውያን ጉጅለታትን ባእታታትውን ብመስርሕ እናሕቀቑ፡ ልዕልነት ኢሳይያስን ጉጅለኡን እናረጋገጹ፡ ዝቀጸለዮ፡፡ እዚ ጸረ-ደሞክራሲያዊ ባህሪዚ፡ ካብኡ ዝተፈለየ ርእይቶ ዘይጸውር፡ ብኣግልጻን ትምክሕታውን ኣረኣእያ ዝግለጽ እዩ፡፡ እዚ ኣረኣእያዚ ብጽኑዕ ወተሃደራዊ ሕግን ዲሲፕሊንን እናተኸብኸበ ባህልን ልምድን ህዝባዊ ግንባር ኮይኑ፡ ናብ ፋሽስታዊ ስርዓተ ምሕደራ ክሰጋገር ባይታ ፈጠረሉ።

እዚ ብነጻነታዊ ጭርሖ ተኸዊሎ ብሙሉእ ዘይጉዳል ደገፍ ህዝብታት ኤርትራ ንድርኩሽት ዓወት ዝረገጸ ጉጅለዚ፡ ጥሙሓቱ ንምዕቃብ ብሽም ግዚያዊ መንግስቲ ኤርትራ ፖለቲካዊ ስልጣን ብሒቱ ሓዘ፡፡

ኣብ ጽባሕ ሓርነት፡ ከም ቦኸሪ ተርእዮ ድማ፡ ኣብ 20 ሰነ መዓልቲ ሰማእታት ኤርትራ “ናይ ውድባት ሓሸውዩ ኣይፍቀድን እዩ፡ ብሰም ውድባት ምጥቕስ ከም ከቢድ ወንጀል እዩ ዝቐጸር” ክብል ኣወጀ፤ እዚ ንመንነት ፋሽስታዊ ስርዓቱን ኣብ መጻኢት ኤርትራ ክህሉ ዝኸለል ሓደጋን ዘቃልሐ መግለጺ፡ ብርእሲ ፋሽስቲ ኢሳይያስ ተደርጎሐ፡፡ እዚ መግለጺዚ ናይቲ ኣብ ሚዳ ኤርትራ ልዕልነት ጉጅለ ኢሳይያስ ንምርግጋጽ፡ “ሚዳ ኤርትራ ካብ ሓደ ውድብን መሪሕነትን ንላዕሊ ኣይጸውርንዮ” ዝብሎ በሓቲ ፖሊሲ መቐጻልታዮ፡፡ እቲ ኣግልጻን ትምክሕታውን ኣረኣእያ፡ ንተራን ኣበርክቶን ፖለቲካዊ ሓይልታት ኤርትራ ኣብ መስርሕ ነጻነታዊ ቃልሲ ብምድራት ሸውሃቱ ዘይረወዮ፡ ክኒኡ ሰጊሩ ክሳብ ንብሄራዊ ብዙሕነታዊ ኣካውና ህዝብታትና ብምክሓድ፡ ንፋሽስታዊ ስርዓቱ እትጸውር፡ ልዕልነቱ ዘረጋግጸላ፡ ብምሰላ ዝተቐርጸት “ሓዳስ” ኤርትራ ንምህናጽ ከምዝተላዕለ ዘቃልዐ ነበረ።

ብርግጽ ከኣ፡ እዚ ፋሽስታዊ ናይ ጥፍኣት ኣዋጅዚ፡ ከይወግለ-ከይሓደረ ስጋ ለቢሱ፡ ኣብታ ብሓባራዊ ገድላዊ ኣበርክቶ ኩሎም ብሄራት፡ ብገዝሚ እልፊ-ኣእላፍ መስዋእትን ሰንክልናን ደቃ፡ ጋማ እኸለል ዓወት ዝኣሰረት፡ ብማዕረ ንኩሎም እትብጽሖም ውልዶ ሃገር፡ ብዘይ ሃገራዊ ቅዋምን ወኸሰ ህዝብታትን፡ ንኅባር ስርዓተ ምሕደራ ኤርትራ ብምቕያር፡ ብሽም ዞባዊ ምምሕዳር ሓድሽ ስርርዕ ኣካየደ። እዚ ብዳዕ ትምክሕታዊ ፋሽስታዊ ፖሊሲዚ፡ ነቶም ሰብ-ብርኪ ናይታ ውልዶ

ሃገር ዝኾኑ ብሄራት ኤርትራ፡ ኣብ ፖለቲካዊ ስልጣን ንዘለዎም ዘይሃሰ ዋንነት መንዘቡ፡ ደሞክራሲያውን ሰብአውን መሰላቶም ብምጭፍላቕ፡ ማሕበራዊጠባባባ ህይወቶም ዝተመሰረተሉ ዓውዲ ኣብ ትሕቲ ምሕራቱ ብምእታው፡ ታሪኽምን ባህሎምን ኣህሲሱ፡ ኣብ ገዛእ ሃገርም ንንነት ከም ዝሰምዖም ገበረ።

እቲ ውዲት ኣብዚ ጥራይ ደው ዝብል ግን ኣይኮነን። ኤርትራ ከም ውልደ ሃገር ብመስርሕ ነዊሕ ብረታዊ ቃልሲ ሰብአዊ ይኹን ማሕበራዊጠባባባ ዓቕምታታ ዝተዳቐቐን ነዚ ንምሕዋይ ናይ ቀዳምነታት ቐዳምነት ኣጀንዳኣ ክኸውን ምተገበአ ኔሩ። ምርጫ ጉጅለ ኢሳይያስ ግን፡ ህልውናን ቀጻልነትን ፋሽስታዊ ስርዓቱ ስለዘገደሱ፡ ናይ ኩናት ነጋሪት እናደሰቐ “ታሪኻውያን ጸላእትና ዝድቅሱ ኣይኮኑን፤ ነበሰና ንምክልኻል ንዳሎ” ብዝብል ኣብ ባይታ ዘይነበረ ስግኣት ብምፍብራኹ፡ ንህዝቢ ብራዕዲ ጅሆ ብምዝራዕ፡ ንድጉል ባህግታቱ ዘተግብረሉ “ኣዋጅ ሃገራዊ ኣገልግሎት” ኣወጀ። ዕላማ ናይዚ ኣዋጅዚ፡ ከምቲ ርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ ኣብ ሓደ እዋን ኣብ ሳዋ ወታሃደራዊ ታዕሊም ንዝወሰዱ መንእሰያት ክምርቕ እንክሎ “ንሰኹም ናብ ሳዋ ቅድሚ ምምጻኹም ጥረ ኢኹም ኔርኩም፡ ኣብ ሳዋ ተጣሒንኩም፤ ተለዊሰኩም፤ ኣብ ናይ ሳዋ ፎርና ከኣ ተቐጭቑጭኩም፤ ሎሚ ብፖለቲካውን ወተሃደራውን ዓቕምታት ዝበሰልኩም ኮይንኩም። ሳዋ ብቐዕ ሓይሊ ሰብ እትምልምል ሃገራዊት ፎርና እያ.....” ዝበሎ፡ ናይ “ሃገራዊ ኣገልግሎት”ን ሳዋን ኣድላይነት እዚዩ። እዚ ከኣ ብትርጉሙ፡ ሳዋ ማሕበራዊ ምትሕንፋጽ ዝካየደላ ማእከል ፋሽስታዊ ናይ ምህንድስና ላቦራቶሪ ምዃና ዘርእይዩ። ሳዋ፡ ርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ ዝጸየና፡ ብሄራውን ሃይማኖታውን ብዘኸነታዊ ኣካውና ህዝብታት ኤርትራ ዝሕከሽላ፡ “ሓደ ህዝቢ-ሓደ ልቢ” ብዝብል ጭርሖ ሓድሽ ህግደፋዊ ማሕበራሰብን መንነትን ዝቐረጸላ፡ ንናይ ምጽውዋርን ምክብባርን ኤርትራዊ ስራት ባህሊ ብምምሓው፡ ኣግላልን ቡሓትን ትምክሕታዊ ኣረኣእያ ዝሰዕርላ፡ ዓውዲ ናይቲ ስርዓት ንምዃን ዝተሓጸየት ናይ ዕንወት ትካልያ።

ኣብ ገድሊ ዝጀመሮ “ንሕናን ንሰኹትኹም” ዝብል ሚልኡ፡ ድሕሪ ነጻነትውን ብዝዓምቐ ኣባሊሕዎ። ገባርን ተጋደላይን፤ ናይ ተሰዓን ወጋሕታን፤ ኣገልግሎትን ተጋደልትን፡ ወዘተ ብዝብል ዝተፈለለዩ ቅጽል ኣስማት ብምሃብ ምትፍናን ክዓሙቕ ሰራሖሉ። ብማዕረኡ ኣብ ውሽጢቲ ኣባል ሃገራዊ ኣገልግሎትውን ንቀዳማይ ዙርያ፡ “ማዲያት ሃገር” ንካልኣይ ዙርያ “ዓገዳ”.....ብዘኮራቱ ንሰራም ውዲታቱ ዘተግብረሉ ሳቕባ ኣስማት ፈጠሩ። ግዳያቱ ጌርዎምዮ። እዚ ጥራይውን ኣይኮነን። እዚ “ንሕናን ንሰኹትኹም” ዝመገለጸኡ ተመዓዳዳዊ ሓይሊ ናይ ምፍጣር ውዲት፡ ሓንሳብ ሃይማኖታዊ መልክዕ ክሕዝ፡ ቡቲ ካልኣ፡ ኣውራጃዊ ክመስል፡ ካብኡ ንታሕቲ ክሳብ ቐሸት ሊሒኹ ንማኣስር-ማሕበራዊ ዝምድናታት ህዝብታትና ክሳብ ዝፈታተን ኣሰራሲርዎዮ።

ካብቶም ፍሩያት ናብቲ ሕብረተሰብ ብቐጥታ ዝሎሓኹ፡ ውጽኢት ከፋፊልካ ግዛእ ፋሽስታዊ ሚላ ስርዓት ኢሳይያስ ዝኾኑ፡ ክልተ ኣብነታት ንርእ። ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ፡ ነዚ ሰራም ውዲት ንምትግባር ግዳዩ ዝገበሮ ሓደ፡ ብዘኸነታዊ ሃይማኖታዊ ኣካውና ህዝብታትናዮ። ኣብ ፈለግ እዋን ንተኸተልቲ ሃይማኖት ጅሆባ “ሪፈረንደም ኣይነድምጽን ኢና ኢሎም። ነጻነት ኤርትራ ኣይቐበሉን እዮም” ብምባል፡ ኤርትራዊ መንነቶም ክሳብ ምሕካኽ በጺሑ። ሲዒቡ ከኣ ኣብ ልዕሊ ተኸተልቲ ሃይማኖት እስልምና ብምንጽጻር፡ ንቡዙሓት ዜጋታት “ጀሃድ” ብዝብል ምኽንያት ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ኣእትዮምዮ። እቲ መስርሕ እናቐጸለ፡ ቡብእብረ ንኩሎም ሃይማኖታዊ እምነታትን ተኸተልቶምን ግዳይ ፋሽስታዊ ውጥኑ ጌሩምዮ። ብተመሳሳሊ፡ ሓደ ዓይነት ብሄራዊ መንነት ዘለዎም፡ ተመሳሳሊ ሃይማኖታዊ እምነት ንዝኸተሉ ህዝብታት ድማ፡ ኣብ ጂኦግራፊያዊ ኣቀማምጥኦም ብምምስራት፡ ኣውራጃውን ከባቢያውን ምትፍናን ክዓሙቕ ሰራሖሉ። በዚ መሰረት ድማ፡ ነቲ ኣብ ህዝብታት ኤርትራ፡ ስራት ባህሊ ኮይኑ ንዘመናት ዝጸነሐ ሕድሕድ ምክብባርን ምጽውዋርን ብምሽርሻር፡ ብመሰዋእትን ስንክልናን ንዝተጠረየ ስጡም ሃገራዊ ሓድነቶም ነዳእዎ።

ከም ውጽኢት ናይዚ ሓደገኛ ኣከያይዳዚ፡ ብጽቡት ዝልለዩ ሓይልታት፡ ንድሑር ሕብረተ-ሰብአዊ ሕማማት ተበሊጾም ብቃንዛታት ህዝብታት ኤርትራ ሕቡእ ኣጀንዳታቶም ከሳሰዩ ዘኸእሎም ምቹእ ባይታ ፈጠሩሎም ኣሎ። ስለዝኾነ ድማ፡ ህዝብን ሃገርን ካብ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ብቐዳምነት ንምድሓን ዝካየድ ጸረ-ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ቃልሲ፡ ዝተሓላለኸን ጽንኩርን ክኸውን ጌርዎ ይርከብ።

ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ፡ ዝባኑ ዝቐለጠ ደመኛ ጸላኢ ኩሎም ብሄራትን ሃይማኖታዊ እምነታትን ህዝብታት ኤርትራ ምዃኑ፡ ኣብ ቅርዓት ወጺኡ እንክሎ፡ ሓይሊ ተቓውሞ መተካእታ ክኸውን ዝኸእለሉ ውዳብ ዓቕሚ ብዘይምውናኑ፡ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ንክበድ ሓደጋ ተሳጢሖ ኣሎ። መብዛሕትኡ ሓይሊ ተቓውሞ መተካእታ ክኸውን ዘይበቐዓሉ ቀንዲ ምኽንያት ድማ፡ ዓሚቕ ብኩራት ንጹር ራእይ ዝወለደ፡ ቅኑዕ ኣማራጺ ክቕርብ ስለዘይከኣለዩ።

ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ ንብሄራዊ ብዙሕነት ህዝብታት ኤርትራ ዘይኣምን፡ ናይ ሃይማኖታት መስልን ማዕርነትን ዘዮኸብር፡ ዝወጸሎ ትምክሕተኛ ፋሽስታዊ ስርዓት ምዃኑ ኣብ ላዕሊ ተሰሚሩሉ ኣሎ። ኣብ ደምብ ተቓውሞናውን ብትምክሕቲ ዝግለጽ ዘይ-ዲሞክራሲያዊ ኣረኣእያታት ምህላው፡ ካልእ ኣብ ባይታ ዘሎ ሓቂ እዩ። ቡቲ ካልእ ጫፍ ድማ፡ ትምክሕታዊ ኣረኣእያን ተግባርን ዝወለደም ዝተፈላለዩ መልክዓት ዘለዎም ጸቢብ ኣረኣእያታት፡ ኣብ ውሽጢ ሓይልታት ተቓውሞ ምህላዎም ዘይሕባእ ሓቂ እዩ።

አብ ላዕሊ ብንጹር ተቐጫጡ ከምዘሎ፡ አብ ሀልዊ ኩነታት ኤርትራ፡ እቲ ቀዳማይ ሓደጋ፡ ትምክህታውን አግላልን አረአእያ ምጃኑ ክስመረሉ ዘለዎዩ። ምክንያቱ ንብዙሕነታዊ ክውንነት ህዝብታት ኤርትራ ብምክሓድ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ሓንፋጺ ፖሊሲ ሓዙ፡ ህዝብን ሃገርን ንሓደጋ ብርሰት አሳጢሑ ዘሎ መንግስቲ ህግደፍ ብትምክህቲ ዝዓወረ ሓይሊ ብምጃኑዩ። እዚ ከምዘሎ ኮይኑ፡ ጸቢብነትውን፡ ነቲ አብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ አንጸላልዩ ዘሎ ሓደጋ አብ ምዕጻፍ ዘግልግል፡ እኳ ድኣስ፡ ነዚ ሓደጋዚ አብ ምቕልጣፍ አሉታዊ ተራ ዝጻወት ካልእ ጫፍ ምጃኑ፡ ወድዓዊ ሓቂዩ። አብ ሀሎው ኩነታትና፡ አብ ክሊ ደምበ ተቃውሞ ኤርትራ፡ እቲ ብሃይማኖት ዝግለጽ ጸቢብነት፡ አብ ልዕሊ ብዙሕነታዊ ክውንነት ህዝብታትና፡ እቲ ካልእ ዝኸፍአ ጫፍ ሓደጋ ኮይኑ ተደቂኑ ምህላዉ፡ አብ ቅድሚ ሃይንና ንርእዮ ዘሎና እዩ። ምክንያቱ፡ አብ ክሊ ብዙሕነታዊ ኣካውና ህዝብታት ኤርትራ፡ ሃይማኖታዊ ስርዓትን ንምትካል ዝዓለመ ምንቅስቃስ፡ ንመሰልን ማዕርነትን ዝተፈላለዩ ሃይማኖታት ዝጸረርን፡ ሕቶ ሓድነት ህዝብታትና ንኸቢድ ሓደጋ ዝሸምምን ብምጃኑ።

ህዝብታት ኤርትራ፡ ብከቢድ ቃልስን መስዋእትን ወለዶታት ዝዓቀብዎ ሓድነት፡ አበራኸም ዝሰርዕዎ፡ ከም ብሌን ዓይኖም ዝከናወኑ ምጃኑ፡ ድርሳናት ታሪኽም ባዕሉ ምስክርዮ። ካብ 40ታት ጀሚሩ ክሳብዚ አብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ንሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ዝተሳጥሑሉ እዮን፡ ሓድነቶም ንምዕቃብ ዝኸፈሉዎ ከቢድ ዋጋን ዝተሰከሙዎ አደራዕን፡ ንስሙር ኤርትራዊ ሃገራውነት ንምዕቃብ ምጃኑ ብግቡእ ምግንዛብ የድልየና። ስለዚ ነዚ ርስቲ-ታሪኽን መስዋእትን ህዝብታትና ዝኾነ ኤርትራዊ ሃገራዊ መኸሰብ፡ አብ ጸብጻብ ዘየእተወ ናይ ቃልሲ አንፈት፡ አብ ቅድሚ ህዝብታት ኤርትራ፡ ንብሌን-ዓይኖም ደጊሑ ብርሃኖም ዘጸልምተሎም ናይ ርሑቕ ሓደጋ ጌርም ከምዝርእይዎ ክንግንዘቦ የድሊ።

እዞም ክልተ፡ ብትምክህትን ጽብትን ዝግለጹ ጫፋት፡ ብባህርን ተግባርን ተመጋገብቲ ኮይኖም፡ ህዝብታት ኤርትራ፡ አብ ክሊ ብሄራውን ሃይማኖታውን ብዙሕነቶም፡ ክወሓስን ክምዕብልን ዝተቃለሱሉ ሃገራዊ ሓድነት፡ ምንጨ ሓደጋታት-ኹዮም። ስለዚ ድማ፡ ብሰንኪ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ አብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን አንጸላልዩ ዘሎ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ብዘተአማምን ንምዕጻፍ፡ ንክልቲኦም ጫፋት ዝእርም ቅኑዕ መትከላዊ መርህ ምክታል እዋናዊ ጠለብ እዩ። ንብዙሕነታዊ ኣካውና ህዝብታት ኤርትራ አብ ጸብጻብ ዘእተወ፣ ሓድነቶም ዘውሕስ፣ መሰልን ማዕርነትን ሃይማኖታት ምክባር ከም መርህ ዝቕበል፡ መንግስቲ አብ ውሽጣዊ ጉዳያት ሃይማኖት፡ ከምኡውን ሃይማኖት አብ ውሽጣዊ ጉዳያት መንግስቲ ኢድ ምትእትታው ዘየፍቅድ/ሰኩላር/ መርህ ምክታል፡ አብ ጸረ ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ቃልሲ ቅድመ-ኩነትዮ። እዚ መትከላዊ ሽክል'ዚ፡ ንኩሎም ፖለቲካዊ ሓይልታት ብማዕረ ዝጸውር፡ አማራጺታቶም ሓዞም ክዋሰኑ ዘኸእሎም ጥጡሕ ሓባራዊ ናይ ቃልሲ ባይታ ዝፈጥር እዩ፤ ብክንድኡ ድማ፡ አብ ህዝብታትና ተራር እምነት ዘማዕብል፡ ብቑዕ ናይ ቃልሲ መሳርሒ ዝኾነ ውደባ ንምፍጣር ዘኸእል አንፈትዮ። ካብዚ ወጻኢ ሽኽል ዘይብሉ፡ ቅኑዕ ናይ ምሕዝብነትን ሓድነትን መትከላት ዘየጸረ ምትእኸኻብ፡ ብኣካውንኡ ንህዝብታትና ዘበርግግ፣ ወሳኒ ተሳትፎኡም ዝሸኾሮ፣ ብጽምዋ ዝተበልዐ፡ ታሪኻዊ አበርክትኡ አወንዚፉ ሕድሕዱ ዝመናጨት ናይ መራሕቲ ውድባት ዓውዲ-ኩናትዮ ዝኸውን። ነዚ ሓቂዚ ከኣ፡ ዝሓለፈ መሪር ተሞክሮና እኩል ትምህርቲ ይኾነናዮ።

ውድብና ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ)፡ አብ ታሪኻዊ 6ይ ውድባዊ ጉባኤኡ፡ ነዚ መድረኻዊ ግድል'ዚ ብደቂቕ ገምጊሙ፡ ቀልቢ ህዝብታት ኤርትራ ዝስሕብ፡ ብሩህ መጻኢኡም አማዕድኹም ዝርእዩሉ፡ ብንቕሕን ሰፊሕን ተሳትፎኡም፡ ድሕነቶምን ሓድነቶምን ብዘተአማምን ዘውሕሱሉ ናይ ምሕዝብነትን ሓድነትን መትከላዊ መርህታት ብምንጻር፡ ንምዕዋቶም ብጽንዓት ክቃለስ ጸኒሑን ኣሎን። ብርግጽ፡ ብትምክህትን ጽብትን ዝግለጹ ክልተ-ጫፋት፡ ሕድሕዶም እናተመላልኡ፡ ብሩህ መጻኢ ተሰፋ ህዝብታትና ክድብዝዝ፡ ብድሆታቱ ክሕይል'ኳ እንተገበርዎ፡ ናይ ሕጂ ልዕልነኡም ግዚያዊ፡ መኸሰባቶም ከኣ፡ ከም ናይ ንጉሆ-ዛዕዛዕታ ብጸሓይ ዝሃፍፍ ምጃኑ ጽኑዕ እምነት ውድብናዮ።

ውድብና ሰደግኤ፡ በዚ አብ ላዕሊ ዝተገለጸ ቅኑዕ ናይ ቃልሲ አንፈት ተመራሕ፡ ምስ ፖለቲካዊ ሓይልታት ኤርትራ ዓቕምታቱ ጠሚሩ ብቐዳማነት ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ካብ አንጸላልዩዎም ዘሎ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ብዘተአማምን ንምድሓንን፡ አብ ክሊ ብዙሕነታዊ ክውንነቶም፡ ሓድነቶም ብምውሓስ፡ ዘላቕ ሰላምን ምርግጋእን ብምስፋን፡ ብቅዋም እትመሓደር ሃገር ሃኒጸም ዝነብሩሉ ኩነታት ንምፍጣር ብጽንዓት ክቃለስ እዩ።

“ብዕራይ ናብ ዘበለ የብል.....!!” ቅኑዕ መድረኻዊ ጭርሐ

አብዚ ዝሓለፈ ቅንያት፡ ሓያል ህቡባላ ናይ ስግኣት ኣብ ቀጽሪ ኤርትራውያን ክናፈስ ቀኒዩ። ብርግጽ እዚ ህቡባላዊ ከባብያዊ ፖለቲካውን ወተሃደራውን ምዕብልናታት ዞናና ዝወለደ፡ ሓድሽ ዝመስል ግን ድማ፡ ዝጸንሐ ተርእዮዮ። እቲ ዝገርም ግን፡ እቶም ነዚ መበገሲ ብምግባር፡ ከምዚ ዓይነት ተረኽቦታት ብምስናዕ ንክጥቀሙሉ ህርዲግ ዝብሉ፡ ጉጅለታት ትምክሕትን በለጸን ህልው ኩነታት ኤርትራ ምቹእ ባይታ ፈጠሩሎም፡ ናብ ጥቓ-ሓቂ ዝቐረበ ዝመስል ሻቕሎት ብምፍጣር፡ ውዕውዕ መዛረቢ ኢጀንዳ ኮይኑ ምቕናዮዮ ።

መበገሲዚ ሻቕሎት ድማ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ኣብ ዝሓለፈ ዕድመ ስልጣኑ ኣብ ዞባዊ ጉዳያት ዝተኸተሉ ጸሕፊታሪ ኩናት ፖሊሲኡ ዝወለደ፡ ዞባውን ኣህጉራውን ተነጽሎዮ። ከምቲ “ጭጉራፍሲ ባዕላ ወቐዓ ባዕላ ተእዊ” ዝብልዎ፡ እቲ ልሙድ ኣውያት ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍን ዕሰባቱን ብጋህድን ብስውርን ዘሰራሰሩዎ ወረ፡ ከም ለበዓ ክላባዕ ተራእዮ።

እዚ ወረን ንሱ ዝፈጠሮ ስግኣትን እንታይዮ? ካብይ ይብገስ? ዕላምኡኸ እንታይዮ? ዝብሉ ሕቶታት ኣልዒልና፡ ኣንፈት መኸተና ክንጸር ግቡእ ኮይኑ ይስምዓና።

ከም ዝፍለጥ ዝምድናታት ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍን መንግስቲ ጅቡትን ብምክንያት ደባዊ ግጭት ኣብ ዘይርገእ ኩነታትዮ ጸኒሑ። እዚ ዘይርገእ ኩነታትዚ፡ ብምንጎኛነት መንግስቲ ቀጠር፡ ዓቃብ ሰላም ሰራዊት ብምስፋር ከተሃዳድኡኻ እንተፈተነ፡ ገና መዕለቢ ዝረኽበ ኣይኮነን። ስለዚ ሓሓሊፎም ዝኸሰቱ ጎንጽታት ዘይተፈለዩ ከባቢዮ። ኣብዚ ዝሓለፈ ቅንያትውን ዓቃብ ሰላም ሰራዊት ቀጠር ዳህሳስ ኣብ ዝገብረሉ ዝነበረ እዞን፡ ሓደ ወተሃደራዊ መኮንን ጁቡቲ ኣብ ምስናይ እናሃለወ፡ ብወተሃደራት ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ውዒሉ። እዚ ተረኽቦዚ፡ ነቲ ኣቐዲሙ ንቡር ምርግጋእ ተሓሲምዎ ናይ ኩናት ደበና ዘንጸላልዎ ዝነበረ ዞና፡ ደግሲ ዘይምርግጋእ ኣጋጢሙዎ ምንጪ ሻቕሎት ኮይኑ ቀኒዮ። ብመንጎኛነት መንግስቲ ቀጠር፡ እቲ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ዝኣተወ ናይ ጅቡቲ መኮንን፡ ነጻ ክልቀቕ ተደጋጋሚ ጸዕርታትኻ እንተተገበረ፡ ስርዓት ህግደፍ ብምሕንጋዱ ወተሃደራዊ ምትፍናን ክልቲኤን ሃገራት ክዛይድ ዝገበረዮ።

እዚ ኩነታትዚ ከምዚሉ እናሃለወ፡ ወተሃደራት ፈረንሳን ጅቡትን ብክፈርቲ ውግእ ዝተሰነዩ ሓባራዊ ወተሃደራዊ ልምምድ ኣብ ውሽጢቲ ቅንያት ከም ዝተኻየደ ወግዓዊ ጸብጸባት ክልቲኡ ሃገራት ኣሚቶም። እዚ ምዕብልናታትዚ፡ ነቲ ኩነታት ብቐረባ ንዝከታተልዎ ዝነበሩ ሸነኻት፡ እንታይ ደኣሉ? ዝብል ሕቶ ፈጠሩሎም።

ብካልእ ገጽ ከኣ፡ ኣብ መንጎ መንግስታት ሱዳንን ኢትዮጵያን ሓደ ወተሃደራዊ ስምምዕ ከም ዝተበጸሐ ብግዕስናት ዜና ዕላዊ ኮይኑ። እዚ ስምምዕዚ፡ መንግስታት ሱዳንን ኢትዮጵያን ንዘዋሰንዎም ሓባራዊ ደባት፡ ካብ ጸጥታዊ ስግኣታት ሓራ ንምግባር፡ ካብ ክልቲኡ ሸነኻት ብማዕረ ዝተዋጽኦ ሓባራዊ ሰራዊት ብምቛም፡ ብሓደ ወተሃደራዊ ኮማንድ እናተማእከለ ርግኣትን ጸጥታን እቲ ከባቢ ንምርግጋጽ ዝዓለመ ምዃኑ ተገለጹ። ቀቕድሚዚ ስምምዕዚ፡ ብሸነኽ ተቓውሞቲ ሓይልታት ሱዳን፡ ኣብ ፓሪስ ሓባራዊ ጉባኤ ምግባርም፡ ብዓባይቲ ማዕከናት ዜና ተቓሊሑ። ምስዚ ፍጻሜዚ ሰዒቡ ከኣ፡ ገለ ሸነኻት ተቓውሞቲ ሓይልታት ሱዳን፡ ምስ መንግስቲ ሱዳን ዝኣተዎም ውዕላት ሰላም ኣመልኪቶም፡ “መንግስቲ ሱዳን ኣብ ቃሉ ኣይተረኽበን” ክብሉ ክስታት ምልዓሎም ብሰፊሑ ተዘራቡሉ። እዞም ሸነኻትዚኣቶም ነዚ ክሲዚ መበገሲ ብምግባር፡ ናብቲ መዕቆቢኣም ዝኾነ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ከምዝኣተወን “ዳግም ዕጥቃዊ ቃልሲ ክጅምሩ ይተኣኻኸቡ ኣለዉ” ዝብል ቤላ-ቤሎውን ተፈረዩ።

ብተወሳኺ፡ ኤርትራ ብጂኦግራፊያዊ ኣቀማምጣኣ ጥራይ ኣብላ ኣባል ክትከውን ዝግባኣ ዝነበረ፡ ግን ከኣ ብሰንኪ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ባህርያዊ ቦትኣን ኣህጉራዊ ኣበርክቶኣን ዝተሰገረሉ፡ ንዓሰርተ ሃገራት ብኣባልነት ዝሓቆፈ ናይ ቀርኒ-ኣፍሪቃ ሓደጋ ምክልኻል ወተሃደራዊ ብርጌድ፡ ስርሑ ንምጅግር ደበጋገስ ምህላዉ ዕላዊ ዝኾነውን ኣብዚ ቅንያትዚዮ። እዚ ወተሃደራዊ ብርጌድዚ ብመሰረት ኣፍሪቃዊ ሕብረት፡ ንኣህጉርና ኣፍሪቃ ኣብ ሓሙሽተ ዞባ ብምክፋል፡ ካብ ኩለን ሃገራት ብዝተዋጽኡ ወተሃደራት፡ ኣብ ሓሙሽቲኡ ዞባ ንዝፍጠር ናይ ጸጥታ ሽግር፡ ብዘይሻራዊ ትካል ንምፍታሕ ክሕግዝ ይኸእልዮ ኢሉ ዘሕለፎ ውሳኔ መሰረት ዝገበረዮ። ኤርትራ ኣባልዚ መስርሕዚ ኣይኮነትን ጥራይ ዘይኮነሱ፡ ነዚ ዕምምዚ ኣብ ምፍጻም ብዓል-ቤት ናይ ዝኾነ ዘይ-መንግስታዊ ትካል (ኢጋድ) ኣባል ሃገርውን ኣይኮነትን። እዚ፡ ምልክት ከቢድ ዲፕሎማሲያዊ ስዕረት ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍዮ።

ካብዚ ብዘይተፈለየ፡ ሓደ መልክዕ መግለጺ ፖለቲካዊ ምዕብልናታት ናይ ዞናና ዝኾነ ካልእ ታሪኻዊ ኣጋጣሚውን ኣሎ። ኣብ መንጎ መንግስታት የመንን ኢትዮጵያን፡ ኣቐዲሙ ዝተበጸሐ ስምምዕ መሰረት ዝገበረ፡ ምስ መንግስቲ ኤርትራ ጥቡቕ

ዝምድና ዝነበሮ፡ ብመንግስቲ ኢትዮጵያ ከአ ብግብረ-ሽበራ ተኸሰሱ ብሞት ዝተፈርደን ብጽኑዕ ዝድለ ዝነበረን ኣቶ እንዳርጋቸው ጽጌ፡ ካብ ዱባይ ብዩመን ናብ ኤርትራ ክሰግር እንከሎ፡ መንግስቲ የመን ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ኣውዲሉ ንመንግስቲ ኢትዮጵያ የሕሊፋ ምሃቡ እዩ። ድሕሪዚ ተረኸቦ፡ ብስራሕ ናብ ሕቡራት መንግስታት ኣሚሪካ መገሻ ዝገበረ ቀዳማይ ሚኒስትር ኢትዮጵያ ኣቶ ሃይለማርያም ደሳለኝ ምስ ኣንቲ ማሕበረሰባዊት ሬድዮ ኣብ ዝገበሮ ቃለ-መሕትት “ንኢትዮጵያ ናይ ምሕማስ ኣጀንዳ ዘለዎም ኣይልታት ኣብ ኤርትራዮም ዓስኪሮም ዘለዉ... ስርዓት ሻዕብያ ድሌታቱ ንምርዋይ መጋበርያ ጌሩ ይጥቀሙሎም ኣሎ...” ድሕሪ ምባል፡ ኣብ ልዕሊ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ተሪር መጠንቀቕታ ምምሕልላፍ እዩ። ብርግጽ እዚ ናይ ቀዳማይ ሚኒስትር ኢትዮጵያ መግለጺ፡ ብትሕዝቶ ካብቲ ኣብ ልዕሊ ስርዓት ህግደፍ፡ ክስንዝሩዎ ዝጸንሑ ተደጋጋሚ መጠንቀቕታታት ብትሕዝቶኡ ዝፍለ ጌርካ ዝረኣ ኣይኮነን። እንተኾነ ግን እዚ ቃለ-መሕትትዚ፡ ነቶም መሕብኢ ባዓቲ ክረኸቡ ከቋምቱ ዝጸንሑ ኣይልታት በለጸን ትምክሕትን ጽቡቕ ኢጋጣሚ ፈጠሩሎም። ስለዚ ከኣ፡ ነቶም ኣብ ዞባና ዝተራእዩ ዝተፈላለዩ ፍጻሜታት ናብ ኣዳ ምሉእ ስእሊ ብምልጋብ፡ ነናይ ዝሕር-እሰም ትርጉማት ክህብዎ፡ ኣጀንዳታቶም ከሰራስሩሉ፡ ዝሓገዎም ማእከላይ-ነጥቢ ኮይኑ ቀንዮ። ካብ ሞንጎዎም ኣይልታት ትምክሕትን በለጸን ቀንዲ ንጡፍ ተዋሳኣይ ዝነበረ ከኣ፡ ባዕሉ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍዮ።

ምኽንያቱ ከኣ፡ ኣደን ኣደንዮ። ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ብቀጥታን ብተዘዋዋርን መንገዲ ተሳትፎ ዝገብረሎም ዝነበረን ብረብሓታቱ ክቐንዮም ዝሓሰበም ዞባዊ ኣጀንዳታት፡ ካብ ቁጽጽሩ ወጻኢ እናኾነዎ፡ ህልውንኡን ናይቶም ዝተመሓዘዎም ዞባዊ ኣይልታት ህልውናን ጸሓዮም እናዓረበቶም ትኸይድ ምህላዎ ስለዝተገንዘበ እዩ። ስለዚ ከኣ ብቐሊሉ ኢዱ ንዘይምሃብ ኣድሽ ደመና ስግኣት ኣብ ምምሃዝ ክኣቱ ግድን ኮኖ። እታ ኣብ ቅድሚኡ ዘላ ዘይትበሊ መጣልዒት ካርትኡ ድማ፡ “ልኡላውነትካ ኣብ ኣደጋ ኣትዩ” ዘስምዕ ናይ ኩናት ነጋሪት ምህራም እዩ። ከም ውጽኢት ናይዚ ድማ፡ ውዕውዕ መሃረቢ ኣጀንዳ ተፈጠሩ። እዚ ኣጀንዳዚ እናተላበዐ ብምኻድ ኣብ ሞንጎ ደለይቲ ለውጢ ኤርትራውያን ከይተረፈ፡ ደምበታት ዝፈለዩ ክሳብ ዝመስል ርሱን ክትዓት ክካየደሉ ወሪሑ።

ብርግጽ ኩሎም ኣብዚ ኣጀንዳ ተጸሚዶም ዝቐንዩ ሸነኻት መበገሲኦም፡ ብትሕዝቶ ይኹን ብመልክዕ ዝተፈላለዩ ምንባሩ ካብ ወጋሕትኡ ፍሉጥዮ ኔሩ። ፊተውራሪ ናይዚ ኣጀንዳን ኣሳሳይቱን፡ ንኩናትን ወረ-ኩናትን ከም ጽቡቕ መሕብኢ ባዓቲ ዝጥቀሙሉ፡ ንዝተፈጥሩ ኢጋጣሚታት ከም ባላንቸና እናነፍሑ፡ ነቲ ኣብ ስግኣት ዘሎ ኤርትራዊ፡ “ልኡላውነትካ” ኣብ ኣደጋ ወዲቑሎ ዝብል መልእኹቲ ብምሕላፍ፡ ካብ ቀንዲ መድረኻዊ ዕዮታቱ ከባኸሩዎ ብመደብ ዝወፈሩ፡ ህግደፍን መጋበርያታቱንዮም ኔሮም።

በቲ ካልእ ሸነኽ ድማ፡ እቲ ኣብዝሓ ክፋሉ ኣብዚ ጉዳይዚ ተጸሚዶ ዝቐንዩ፡ ዳግም ኩናት እንተተላሳሊ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ኣሻቑልዎ፡ “ዚ ኩናት ኣብ ምግታእ ይኹን ክሳራታቱ ኣብ ምውሓድ እንታይ ክግበር ኣለዎ?” ካብ ዝብል ኩርናዕ ዝብገስ ኣይሊዮ። እዚ ሸነኽዚ፡ ንጽሃት ዜጋታትና ኣብ ዘይውክሎም ፋሽስታዊ ናይ ጥፍኣት መጋርያ ዳግም ከይሃልቁ፡ ኣልዮት መበገሲኡ ዝገበረዮ። ስለዝኾነ ድማ፡ ኣኸብሮት ዝግብኣዮ። ግን ከኣ፡ ቅነዕ ናይ መኸተ ኣንፈት ኣብ ምኽታል ዝተጸገመ ነበረ። ምኽንያቱ “እንታይ ይገበር?” ኣብ ዝብል ኣብ ውሽጡ ዝነበሩ ክትዓትን መንፈስ ምጽውዋሩን ክረኣ እንከሎ፡ ህግደፍ ናይ ዝሃንደሶ ስግኣት ግዳያት ኣብ ልዕሊ ምኻኖም፡ ነቶም ኣብ ኣዳ መስርዕ ክስለፉ ዝግብኦም ውጽዓት ንምክፍፋል፡ ዝጥቀሙሎም ሚላታት፡ ግቡእ ኣድህቦ ከም ዘይተገረሎም ምስትውዓል ይከኣል።

ስለዚ ከኣ እቲ ኣብ ሞንጎ ክልተ ተጸረርቲ ድሌታት፡ ብቐሊ-ዕን ስውርን መልክዑ ዝተወለዐ ናይ ኣረኣኢያ ኩናት፡ ኣብቶም ቴክኖሎጂ ዝፈጠሮም ዓውዲ-መራኸቢታትን ኤርትራዊ ዝነጠበሉን ኩሉን መድረኻትን፡ ከም ኣዳ ተባራዒ ኣጀንዳ፡ ሃምን ቀልብን ዜጋታት ዝሊኡ፡ ብግዜ፣ ጉልበትን ገንዘብን ዘይግመት ዋጋ በለዑ። እቲ ዘሕዝን፡ ካብዚ መን ከሲቡ? ዝብል ሕቶ ክለዓል እንተኾይኑ፡ እቶም ሰብ-ውራይ ዝኾኑ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍን መጋበርያታቱን እዮም።

እዚ ከምዚ ዓይነት ዘይተጨበጠን ምንጭ ዘይተረጋገጸን ኣጀንዳታት መልክዓቱ እናቐያየረ ይደጋገም ምህላዉ ድማ፡ ኣዝዩ ዘተሓሳስብዮ። እዚ ድማ፡ ውጽኢት ናይቲ፡ መላእ ደለይቲ ደሞራሲያዊ ለውጢ ዝኾኑ ህዝብታትና ብሓፈሻ፡ መንእሰያት ኤርትራ ከኣ ብፍላይ፡ ኣብ ክለ ቅነዕ ዲሞክራሲያዊ መሪሕ ውድብ፡ ንጡፍ ፖሎቲካዊ ሂወት ዘሕልፉሉን ብቐንዕ ራእይ ኣንጻር ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ክቃለሱ ዘበቅዮም ደረጃ ንቕሓት ክሰጋገሩ ብዘይምብቀዮም እዩ። ከምዚ ዝበለ ዘይተወደበ ናይ ቃልሲ ህይወት፡ ንቤላ-ቤለው ዝጸውርን ዓቕምታቱ ኣብኡ ዝጸምድን ብምኻኑ፡ ካብ ንጡፍን ንቐሕን ዓውዲ-ቃልሲ ዘበኩርዮ። እቲ ክሳራ ድማ፡ ኣመና ዝሆነዮ። ልዕሊ ኩሉ ከኣ፡ ንሞራልን ንደሌቲን ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ብመስርሕ ዘዳኸምዮ ።

ህዝብን ሃገርን ኤርትራ፡ ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ፡ ንኣደጋ ብርሰትን ምብትታንን ተሳጢሖም፡ ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ክልኢት ብጸዕራ-ሞት እናተሳሕጉ፡ ናይ ርዱኡና ኣውያት ዘስምዑሉ እዋንዮ። ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ኢጋጣምዎ ዘሎ ዲፕሎማሲያዊ ተነጽሎ፡ ካብ ግጉያት ፖሊሲታቱ ዝብገስ፡ ንመላእ ህዝብታት ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ንመንእሰያት ኤርትራ ከኣ ብፍላይ፡ ደም-ዘገሰዎን፡ ንጥፍኣት ዝዳረገን ኣግላልን ትምክሕታውን ባህርያቱ ዝወለደዮ።

ነዚ ጸረ-ሰላም፣ ጸረ-ደሞክራሲን ጸረ-ብዙሕነታዊ ክውንነት ህዝብታትናን ዝኾነ ፋሽስታዊ ስርዓት፡ ብቐዳምነት ካብ ምድር-ቤትና ኣለፈ፡ ነቲ ከም ህዝብን ሃገርን ዝህድደና ዘሎ ሓደጋ ብምዕጻፍ ድሕንነትና ኣውሒሰና፡ ናብ ኣወንታዊ ነገራዊ ሓይሊ ናይ ምቕያሩ መድረኻዊ ዕዮ-ገዛ፡ ናትና ናይ ህዝብታት ኤርትራ ቀንዲ ዋኒን እዩ። ምኽንያቱ፡ እቲ ብመሪር መስዋእትን ስንክልናን ህዝብታትና ዝተነድቀ፡ ብሰንሰለታዊ ቃልሲ ወለዶታት ክውን ዝኾነ ኤርትራዊ ሃገራውነትናን ብሉጽ ክብርታትናን ደኻ-ኻዕ ኣቢሉ፡ ንሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ኣሳጢሑ “ልኣላውነትና” ከቢድ ሓደጋ ከንጸላልዎ ዝገብር ዘሎ፡ ባዕሉ ገበነኛ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ብምኻኑዩ። ከም ኤርትራውያን ብሓባር ክንጸባጸቦ ዘምሕረልና፡ ግቡእ ታሪኻዊ ፍርዲ ክንህበሉ ዝግብኣና ጉዳይ፡ ብቐዳምነት፡ ንገባቲ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ እዩ። ነዚ ፋይልዚ ታሪኻዊ መዛዘሚ ጌርና፡ ሃገርና ኤርትራ ዜጋታታ ዝሕበኑላ፣ ኅይቶት ህልውን መጻእን ዕድላቶም ዝኾኑላ፣ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ስርዓት፡ ኣብ ልዕሊ መቐብር፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ምስ እንተክል እዩ። በዚ ኣቢልና ከም ኤርትራውያን፡ ኣብ ኣህጉራውን ዞባውን መድረኻት ኣብ ንቡር ቦታና ክንምለስ፡ ረብሓታትናን ክብርታትናን ክንዕቅብ፡ ዘብቅዓና ዓቕሚ ተደማጽነት ክንውንን ንክእል። ስለዝኾነ ድማ፡ ካብዚ ዓባይ እዋናዊ ዋኒንዚ ከተኣንጉለና፡ ኣብ ንል-መንገዲ ክጸምደና ንዝህቅን ኩሉ መልክዓት ተጻብኦ ይኹን ምድንጋር፡ ብንቕሓት ክንምክቶ ጊዜ ዘይህብ እዋናዊ ዕዮና ክኸውን ይህልዎ።

ከም ህዝብን ሃገርን ቀንዲ ዋኒንና ኣለለና፡ ዕርፊ ኣጽኒዕና እንተኹድና፡ ንባህግታትና እተርዊ፡ ክብርትን ሕፍርትን ሓዳስ ደሞክራሲያዊት ኤርትራ ንምህናጽ ክንበቅዕ ኢና። ነዚ ኣብ ምትግባር እንተሰኒፍና ግን፡ ኣብ ዕንኪሊልን ቤላ-ቤሎን እናተላሃና፡ ግዳይ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍን ናይ ጥፍኣት ፖሊሲኡን ክንከውን ኢና። ብእምነት ውድብና ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ)፡ ምርጫ መላእ ህዝብታት ኤርትራን ተቐለስቲ ሓይልታቱን፡ ከምቲ ቀዳሞት ወለድና ዝመሰሉዎ፡ “ብዕራይ ናብ ዘበለ ዮብል፡ ዕርፊ ኣጽንዕ!!” ዝብል ክኸውን ይግባእ።

ቐኑዕ መከላከሊን ሓፍሻን ሓዘኻ
ደብዳቤ መድረኻን ምድንጋር ክንጸባጸብ ኢና።